

SAMMANFATTNING AV PORTINFRA- SEMINARIE OCH STUDIEBESÖK

UNDERHÅLL, UTBYGGNAD OCH FINANSIERING AV HAMNAR

VÄSTERÅS 2-3 APRIL 2014

Dagen började med att Anna Kruger, PortInfra/Västerås Stad, Anders Klingström Sveriges hamnar och Bo Svedberg PortInfra/LTU, hälsade alla välkomna.

Första talare Tage Edvardsson från Sjöfartverket beskrev problemet med hur fartygsflottan växer i kombination med smala infartsleder, vilket bla ökar behovet av åtgärder i form av muddring och sprängning. I sammanhanget nämndes även att hela 90 % av alla varor och råvaror går via sjövägen till och från Sverige. Tage förklarade även hur trafikslagsövergripande infrastrukturplanering fungerar, men även Trafikverkets och Sjöfartverkets ansvarsfördelning i samband med nya sjöfartprojekt.

Efter Tage beskrev Åsa Erlandsson från PortInfra/Ecoloop olika hamnars syn på utmaningar i samband med underhåll och utbyggnad. Beskrivningen gjordes med utgångspunkt från omfattande intervjuer som Ecoloop utfört med hamnar i Sverige och kring Östersjön i olika omgångar från år 2005 till 2013. Det kunde konstateras att de flesta hamnarna har planer på utbyggnad, och att det finns ett stort behov av kunskapshöjning och samverkan.

Efter en välsmakande lunch återupptogs seminariet av Björn Kruse från Trafikverket, som började prata om hur Trafikverket upphandlat Citybanan i Stockholm, och om offentlig upphandling i allmänhet. Trafikverket har som mål att bli en mer renodlad beställare, vilket bl.a. ska åstadkommas genom en ökning av totalentreprenader i upp till 50 % av projekten. Björn beskrev även utförande i samverkan, och hur osäkerheter kan hanteras och fördelas mellan beställare och utförare.

Seminariet fortsatte med en presentation av Jonas Rahm från PortInfra/Gävle hamn, och Pär Almer från PEAB angående deras gemensamma partneringsprojekt i Gävle hamn. Jonas och Pär beskrev arbetsgången vid partneringsprojekt, och betonade fördelarna såsom att mer erfarenhet tas till vara, trevligare arbetsklimat, samt att tid och kraft kan fokuseras på att projektet ska komma framåt. Det kan dock vara bra att i förväg ha en plan hur eventuella konflikter ska hanteras. I slutet av föredraget beskrevs även vilka praktiska problem som uppstått i samband med det aktuella stabiliseringsprojektet.

Efter föredraget om Gävle hamn fortsatte Anna Kruger, PortInfra/Västerås Stad, dagen med att berätta om utmaningar och lösningar i Mälarprojektet med fokus på arbetet med att hantera

muddermassor i Västerås och Köping. Det övergripande målet med Mälarprojektet är att öka tillgängligheten till Mälarens hamnar, förbättra sjösäkerheten och minska transporters miljöpåverkan.

Bo Svedberg och Sven Knutsson, PortInfra/LTU fortsatte seminariet med en snabb kurs i geoteknik, och hur det går att bygga med rena och förorenade muddermassor. För att optimera arbetet är det viktigt att utföra inledande fältförsök, men de betonade även att slutresultatet bör följas upp på längre sikt. Dan Jarsveden fortsatte föredraget genom att beskriva hur PEAB mer praktiskt hanterat fältförsöket i Köping och Västerås.

Ulf Bohlin beskrev hur Malmö hamn arbetar med byggnation och underhåll, och Henrik Wall från PortInfra/COWI gick mer på djupet genom att presenterar sitt forskningsprojekt – statusbedömning av betong- och stålkonstruktioner i marin miljö.

Efter ståupausen fortsatte Jenny Lindberg från LTU har berätta vilka alternativ det finns till att finansiera utvecklingsprojekt. Jenny pekade på nyttan att akademien, branschen mfl går samman för att få bättre möjlighet att erhålla finansiering.

Sven Knutsson från PortInfra/LTU summerade den första dagen, med att konstatera att det finns ett stort intresse för underhåll och utbyggnad av hamnar, men att varje hamn i dagsläget är relativt ”ensam” att hantera dessa frågor. Sven såg därför ett behov att samla branschen någon form av nätverk, och föreslog att delatagna på seminariet skulle ta hem frågan, och fundera på hur den ska hanteras. Sven pekade även på att det är viktigt med kontinuitet, och att fokus bör läggas på ett antal prioriterande frågor.

Under middagen i Stadhusrestaurangen höll Carola Alzén från Mälarhamnar ett inspirerande tal angående båttrafikens stora möjligheter i framtiden.

Den andra dagen började med ett högaktuellt studiebesök i Västerås hamn. Anna Kruger från PortInfra/Västerås stad demonstrerade fältförsöket med stabilisering av muddermassor, och Anders Larsson från ÅF berättade om hamnverksamheten i allmänhet.

Det sista seminariepasset inleddes av Anders Klingström genom att tala om praxis och erfarenhet i tillståndsprocessen. Anders upplyste bl.a. om en processguide som upprättats av CMP, och en rapport angående miljöeffekter vid muddring och dumpning (NV rapport 5999). Maria Paijkull från PortInfra/Vinge fortsatte att berätta om tillståndsprocessen för ett antal hamnar, och hur utfallet av dessa hade blivit. Maria konstaterade att det kan finnas fördelar att dra tillståndsprocessen hela vägen till högsta instans. Anders Skarstedt från Havs- och Vattenmyndigheten avslutade det sista seminariepasset med att berätta om myndighetens roll, och vad en tillståndsansökan bör innehålla.

Seminariedagarna avslutades med att Bo Svedberg tackade alla inblandade för deras medverkan.

Noteringar: Daniel Elm, PortInfra/SGI